

[Haustrup Clemmensen.]

Men når der trods dette milde vejrlig, trods alle bestræbelserne for at få fremmet vinterbyggeriet, pr. 15. januar alligevel var over 1.300 ledige murere, over 1.000 ledige malere og så fremdeles, så virker det forstemmende. Det er særlig i hovedstadsområdet, man har været vidne til denne udvikling, skønt vejret dog vel ikke skulle være meget anderledes på disse breddegrader end ude omkring. Der har således været ikke færre end 452 ledige murere i hovedstadsområdet af i alt ca. 2.000; der har været 356 ledige malere, og sådan kunne man blive ved.

Der er daglig fra sagkyndigt hold, f. eks. senest fra danske praktiserende arkitekter, givet udtryk for, hvordan man dér vurderer årsagerne til denne udvikling, og jeg er derfor overbevist om, at man i en periode, hvor der fra alle sider sukkes efter en væsentlig forhøjelse af boligproduktionen, med stor interesse vil afvente den højtærede ministers kommentarer til disse interessante tal.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg vil gerne takke det ærede medlem, fordi han har stillet dette spørgsmål, og straks oplyse, at den umiddelbare årsag til ledigheden den 15. januar — som nævnt 1.312 murersvende i hele landet — var den, at temperaturen den pågældende dags morgen flere steder lå på minusgrader, og når det er tilfældet finder en del udendørs arbejde normalt ikke sted, hvis der ikke på byggepladserne er truffet udvidede vinterforanstaltninger, det vil sige foranstaltninger, der går ud over, hvad der overenskomstmæssigt er foreskrevet. De normale vinterforanstaltninger har det sigte at holde udendørs arbejder i gang, når vinteren sætter ind, men den pågældende dag havde vi ved normal arbejdstids begyndelse flere steder i landet omkring minus 5 grader, og for at kunne holde udendørs arbejder i gang under disse forhold kræves der altså foranstaltninger, der går ud over de såkaldte overenskomstmæssige krav. Det kan føjes til, at meteorologisk institut en halv snes steder i landet havde målt fra minus 10 til minus 11 grader om natten.

Ser vi bort fra 1962, hvor vi havde godt arbejdsvejr hele vinteren, havde vi i år den 15. januar den laveste ledighed, nemlig

11,4 pct., når vi sammenligner med tilsvarende datoer i de sidste fem år, Jeg kan nævne, at ledigheden den tilsvarende dag i 1960 var 36,1 pct., i 1961 12,7 pct. og i 1963, der var et ganske unormalt vinterår, 36,8 pct.

Ledighedsprocenten opgøres en bestemt dag i ugen, om onsdagen, og den kan derfor, når vejret tages i betragtning, ikke give et klart udtryk for ledigheden i faget. Jeg kan nævne, at murerfagets ledighed i ugen før og efter den nævnte dato var ca. 300 mand mindre.

Jeg vil gerne i anledning af det ærede medlems ikke udtalte, men formentlig underforståede formodning om, at ledigheden skulle stå i forbindelse med det såkaldte byggestop, oplyse, at mens den gennemsnitlige ledighed for hele faget målt i procent som nævnt var 11,4 for hele landet, var den 11,5 i de regulerede områder og lidt højere, nemlig 11,7, i de frie områder.

Jeg kan yderligere oplyse, at der inden for de regulerede områder til stadighed findes en vis reserve af tilladt, men desuagtet ikke påbegyndt byggeri, altså en vis stødpude, og her kan jeg nævne, at i hovedstadsområdet var der pr. 1. januar i år 3.509 boliger med igangsættelsestilladelse, hvor byggeriet ikke var påbegyndt. Det drejede sig for det øvrige Sjælland om 2.393, for Århusområdet var det 716, for Ålborg 360 og for Odenseområdet 841 boliger, som altså var frigivet, men ikke påbegyndt.

Jeg skal uden videre erkende, at en ledighed som den, der er tale om for murerfagets vedkommende — og det gælder både den før og efter den 15. januar — selv om den fordeler sig jævnt over hele landet, uden hensyn til om der er regulering eller ej, er for høj. Lad os imidlertid for de mindre sæsonfølsomme byggefag sammenligne med den bedste byggevinter, vi har haft i mange år, nemlig 1962. I 1962 var ledigheden i januar 0,7 pct.; i indeværende år var den godt 1 pct. Der er næppe tvivl om, at med de nævnte arbejdsreserver — det vil altså sige ikke påbegyndte arbejder — kunne der have været en bedre udnyttelse af murerarbejdskraften også den 15. januar, end tilfældet har været, for trods alt viser det sig, at 90 pct. af fagets svende har været i arbejde uanset de påviste vejrforhold.